

Leslí: LESLÍ SÁM VYCHOVÁVÁ III

Leslí tátou – ambivalentní výchova

Když je jeden rodič úchylný sadista a druhý pouze mlátí děti

Výchovu výrazně zjednoduší využívání osobního příkladu a zavádění rituálů. Osobní příklad děti hrozně rády napodobují a rituály milují. Dítě totiž hrozně rádo bezpečně ví, na čem je a z čeho může vycházet, s čím počítat. A toto všechno mu zavedené a neměnné rituály dávají. Pokud se rituál zavede a vyžívá, odpadají jinak věčné diskuse o tom, jak doma proběhne třeba samotný závěr dnešního dne. Místo dohadování, odrážení žádostí a požadavků dětí, jen klidný pohodový večer.

Kluky jsem naučil si čistit zoubky elegantně tím, že jsem si je – pokud to šlo = večery a víkendy – čistil společně s nimi. Je těžké chtít po dětech jen slušnou mluvu, když rodič mluví jako otevřený kanál. Já to dokázal, a dokonce i za volantem. Kluci ode mne neslyšeli jediné sprosté slovo. Od maminky sice ano, ale z toho jsem vybruslil, být sexisticky: Víš, chlapče, dospělý chlap se pozná podle toho, že se už umí ovládat a sprostá slova nepoužívá a maminka přece nemůže nikdy být dospělý chlap, protože je maminka.

Když jsem chtěl kluky otužovat, nikdy to nebylo formou – nesmíš být srab, vlez už konečně pod tu studenou sprchu! Ale vždycky: pojd' za mnou pod sprchu. Protože je sice fajn nebýt srab, ale dokázat vlézt pod studenou sprchu za tátou a být tak jako on, je prostě úžasné.

A rituály jsou ještě důležitější, zvláště když obsahují i velmi příjemné věci. Velmi důležitým rituálem je, podle mne, každodenní večerní rituál. Pokud ho dítě přijme /a přijme ho rychle/ jsou zajištěny klidné pohodové večery. Doma jsem zavedl tento večerní rituál: *úklid hraček; *večeře; *koupelna/sprcha/; *večerníček v 19,00; *postýlka; *pohádka /povídání si/.

Základem bylo vždy dodržet poslušnost a protože děti večerníček chtěly a večerníček začínal v 19,00, šlo to v podstatě samo, pokud byl rodič důsledný v tom, že se koupelna neošidila a byla vždy před večerníčkem. A s ohledem na to, že dítě je potřeba i soustavně a nenásilnou formou vychovávat, to probíhalo asi takto.

Patričku, už je moc hodin, uklid' si prosím hračky. Půjdeš spinkat /významy první věty:
a) slovo prosím znamená, že se k sobě doma chováme slušně a je slušné poprosit, když

někdo po někom něco chce. Nejen dítě po rodiči, ale i rodič po dítěti. b) slovo prosím je prosba, ne příkaz, takže je tu prostor pro diskusi. Druhá věta Půjdeš spinkat je fakt, součást rituálu a přes to nejede vlak/. A PROTOŽE JSEM SLŮVKEM PROSÍM OTEVŘEL PROSTOR PRO DISKUSI, MĚL PATRIK PRÁVO DISKUTOVAT: **Táto, prosím, ještě chvíli.** Nebo: **Táto toto mi dalo moc práce, mohl bych si to prosím nechat postavené a hrát si s tím i zítra?** NA DRUHOU PROSBU BYLA ODPOVĚĎ JEDNODUŠŠÍ. BUĎTO: **Tak dobře, nechej si to na zítra a uklid' to ostatní.** NEBO: **Jejda, to nepůjde, máš to postaveno před skříní a ráno, než půjdete s maminkou do školky, musí maminka do té skříně.** I NA PRVNÍ OTÁZKU BYLY DVĚ ODPOVĚDI. **Dneska je už, Paťo, moc pozdě a máš toho na úklid moc. Takže prosím začni raději hned.** NEBO: **Tak dobře, ještě čtvrt hodiny, to je patnáct minut. Paťo, koukni sem na hodiny, ta velká ručička je minutová a je skoro na 8. Na 9 je to pět minut, na 10 dalších pět – to je deset a na 11 dalších pět, teda celkem patnáct. A to je ta čtvrt hodina. Tak si to hlídej a jak bude velká na 11, začneš uklízet.** PAŤA TAK NAVÍC ABSOLVOVAL I TROCHU VÝUKY O HODINÁCH A ČASE. A PROTOŽE JE CÍL DÍTĚ VYCHOVÁVAT, A NE TRESTAT, OHLÍDAL JSEM SI ČAS A ZA TŘI CELÁ /to bylo 17,57/ JSEM SI ZKONTROLOVAL, JESTLI SE UKLÍZÍ. POKUD ANO, ZASE JSEM ZMIZEL JAK PÁRA NAD HRNCEM. POKUD ALE NE, TAK: **Paťo, ty si nehlídáš čas, čtvrt hodiny je pryč, honem už začni uklízet!**

A od tohoto okamžiku se rozběhl čas, který by se jinak rozběhl již v okamžiku, kdyby si dítě nedomluvilo odložení úklidu. Odhadl jsem čas potřebný k úklidu a zas jsem se objevil. A mohl jsem vidět tři obrázky: 1) dítě končí či už skončilo ucházejícím způsobem úklid, 2) dítě si teprve začalo uklízet, 3) dítě si stále hraje.

AD1 – VELIKÁ POCHVALA JAKO ODMĚNA – **No, ty máš krásně uklizeno, ty jsi tak šikovný! To budu muset říct mamince /dědovi, babičce/, jakého máme šikovného kluka!** POKUD JEŠTĚ NĚKDE LEŽELA NĚJAKÁ HRAČKA – BEZ KOMENTÁŘE JSEM JI UKLIDIL SÁM – PROTOŽE SI SVOJI LIDÉ DOMA PŘECE MAJÍ BEZ ŘEČÍ POMÁHAT. Na velikost pochvaly to samozřejmě nemělo žádný vliv.

AD2 – výhrušným hlasem: **UŽ JSEM TI PŘECE ŘÍKAL, ŽE SI MÁŠ UKLIDIT! JAK TO, ŽE TO JEŠTĚ NEMÁŠ? A dělej!** V tomto případě jsem již nepomáhal. Nikdo přece nemůže počítat s tím, že když něco okašle, jiní to udělají za něj! A jen jsem pobízel: **A ještě tady to autíčko a tam je ještě další!**

AD3 – velmi výhrušným hlasem: **UŽ JSEM TI PŘECE JEDNOU ŘÍKAL, ABY SIS UKLIDIL – DOUFÁM, ŽE TI TO NEBUDU MUSET ŘÍKAT POTŘETÍ! To znamenalo POZOR – ZADEK V OHROŽENÍ!!!** A opět jsem na nějakou dobu odešel a vrátil se, když už mělo být uklizeno. A v tomto případě se nabízely dvě varianty:

A) Dítě dokončovalo úklid. Opět jsem mu již nepomáhal a jen mu řekl, co má ještě douklízet. A po ukončení úklidu ho pochválil: **Jsi moc šikovný, krásně sis uklidil. Je škoda, že to nebylo hned na poprvé. Trestem za úklid až napodruhé bylo to, že dítě tak přišlo o tu velkou pochvalu.**

B) Dítě si stále hrálo, a tak uslyšelo velmi rozzlobený hlas: UŽ JSEM TI DVAKRÁT ŘÍKAL, ABY SIS UKLIDIL!! POJĎ SEM A KALHOTY DOLŮ, TRIČKO NAHORU!!! To byl již známý rituál = oblečení od pasu dolů až pod kolena, oblečení od pasu nahoru až do podpaždí a pevně ho tam držet!! Kluk si nalehl na – ve stoje pokrčené levé koleno, levá ruka ho přidržela a pravá plácla po zadečku. Vždy úměrně věku, ale vždy dosti citelně /tak 2/3 razance za porušení pravidel bezpečnosti/. Vždy jsem potom kluka tak 3 min. ještě podržel v poloze, aby si trest neusnadnil třením zasaženého místa a až pak ho pustil s pobídkou: **Tak, a teď už konečně začni dělat to, co jsi měl mít už dávno hotové!** Tento úklid byl už bez pochvaly.

Když už byli kluci větší, otevřela se i možnost výchovy možností volby. Na prosbu: Táto, prosím, ještě chvilku se dalo odpovědět i následovně. Pati, je dost hodin, když ti povolím 10 minut, nemusíš stihnout večerníček! Kluk věděl, že harmonogram je dán, na večerníčka se chodí nejen po večeři, ale i po koupelně a koupelna se nešidí. A mohl se tak rozhodnout, jakou má ten večer prioritu.

Závěrem mohu říct, že to plácnutí bylo daleko horším trestem pro mladšího Henriho. Až když dospíval, jsem si ujasnil, že určitě proto, že daleko, daleko horším trestem než samotné plácnutí bylo to stažení spodku oblečení až pod kolínka a vyhrnutí vršku až do podpaždí. Henri také takováto plácnutí vyinkasoval všeho všudy pouze dvakrát. Zatímco starší Paťa snad šestkrát. Jejich maminka však reagovala vždy stejně: **Jsi úchylný sadista!!! Jak vůbec můžeš praštit dítě, když jsi úplně klidný!!! A neříkej že ne! To rozčilení jen hraješ! Kluci na to skočí, ale já ne!!!**

A já své drahé ženušce odpověděl taky vždy stejně. **Jednak jsem ho nepraštil, ale plácl. A hlavně, plácnout jsem ho mohl pouze a jenom proto, že jsem úplně klidný. Kdybych nebyl úplně klidný, musel bych se napřed uklidnit!!!**

Takhle to u nás probíhalo 5x za týden. Ve středu a v pátek jsem vedl tréninky chlapů, vracel se až kolem 20. hodiny a večerní rituál byl tak na mamince. Ta klukům poručila – Uklid' si hračky! – jednou, podruhé, potřetí, podesáté, podvacáté, potřicáté, popadesáté. Někdy mezi popatnácté a potřicáté začala na kluka rvát a vzápětí to uklidila sama. No a Patrika dvakrát a Henriho jednou zmlátila tak, že ho další tři dny raději neposlala do školky či školy, aby na nás neposlali sociálku.

Ale úplně nejlepší je to nyní. Kluci jsou dávno dospělí chlapi – 31 a 39 roků. Když je oslovím po letech já: Mohl bys prosím tě ..., protože je po slůvku prosím čas na diskusi, začne diskuse: Jak moc to spěchá? Počká to do pátku? Potřebuješ to hned? Vždy se ale nakonec nějak domluvíme. A se mnou bydlící Henri dodrží domluvu tak v 95 % a Paťa „jen“ v 90 %. Zatímco maminka je požádá o něco jednou, podruhé, potřetí, popáté, podesáté podvacáté. Mezi tím podesáté a podvacáté pak začne křičet: na starou maminku serete!!!

Já se jí nesměju, jen vždy poznamenám: vidíš, jaká je škoda, že jsi také nebyla úchylná sadistka a před potřetí opakovaným rozkazem jsi jim nenechala stáhnout kalhoty a pořádně je neplácla po zadnici? Velmi upřímně mě vždy pošle do pr...

Pokud to zhodnotím, tak **prvním obrovským kladem** byly nádherné pohodové večery bez jakéhokoliv dohadování, kdy vlastně do postýlky. Rituál se rychle zaběhl, kluci si zvykli a plně akceptovali to, že do postýlky se chodí po večerníčku až do devátých narozenin, kdy se poprvé jde až ve 20,00. A ve 21,00 se jde poprvé do postýlky až v den dvanáctých narozenin. A ve 22,00 poprvé až v den čtrnáctých narozenin.

Druhým obrovským kladem bylo to, že oba kluci považovali udělování trestů na holou nejen za naprosto normální, ale v podstatě za jediné možné řešení jejich prohřešků. To bylo ještě navíc podtrženo některými příběhy z mého dětství, vyprávěnými občas formou pohádky po večerníčku, když si kluci o nějaký z těchto příběhů sami řekli.

Třetím obrovským kladem bylo potom to, že kluci přijali za své, že o udělení předem stanovených trestů již není žádných pochyb. Že jakékoliv snížení či odložení trestu naprosto nejde ukecat, uslibovat, usmlouvat, uprosit, uplatat ani v samém průběhu trestání uryčt. Také toto bylo ještě zvýrazněno povečerníčkovými příběhy z mého dětství. A v dalších letech zajistilo vždy klid i v případě nutnosti udělit předem stanovený trest.